

Febelgra
united in
graphics

n°4 **FIRST** april 2026

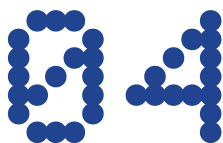
Maandelijks tijdschrift van de federatie van de Belgische grafische industrie vzw

IMPRESSION

Terugblik
HR webinar

Afschaffing papieren
gebruiksaanwijzingen

editie

3. Voorwoord
4. Duaal leren in actie
5. Afschaffing papieren gebruiksaanwijzingen
6. Vakantiegeld: de basisregels op een rij
7. Terugblik - HR Webinar
8. Hervorming KMO-portefeuille
9. CRB-rapporten
10. De impact van het nieuwe strafwetboek op je onderneming
12. Ziekteverzuim beheersen
14. GRAFOC investeert in talent van morgen
15. Samenwerking met AP Hogeschool
15. Robijnen jubileum: Annemie Peeters
16. Update cijfers
18. Meet & Learn bij Creator
19. Papier in de kijker

First Impression is het maandelijks tijdschrift van de federatie van de Belgische grafische industrie vzw www.febelgra.be
Volg ons op sociale media:

www.linkedin.com/company/febelgra
www.facebook.com/febelgra
www.instagram.com/febelgra

Redactie Marisa Bortolin - Kelly Ciancimino - Anna Skrinnikova - Jeroen Van Eetvelde - Marc Vandenbroucke

Adres Febelgra vzw, Marsveldplein 2, 1050 Brussel - T + 32 2 680 06 68 - info@febelgra.be

Drukwerk Antilope De Bie Printing

V.U. Marc Vandenbroucke, Marsveldplein 2, 1050 Brussel - Lid van Unie van de Uitgevers van de periodieke pers vzw

---

VOORWOORD

Eén jaar CID: tussen ambitie en realiteit

Marc Vandenbroucke – General Manager

Een jaar na de lancering van de **Clean Industrial Deal (CID)** is het stof nog niet gaan liggen. Wat werd gepresenteerd als een noodzakelijke versnelling van Europa's industriële transitie, balanceert vandaag tussen enige vooruitgang en hardnekkige fricties.

De inzet was helder: de EU wilde tegelijk vergroenen én versterken: minder afhankelijk worden van fossiele energie, strategische sectoren herlokaliseren en de concurrentie met de VS en China aangaan. In dat opzicht is het eerste jaar niet zonder betekenis. Er is een stroomversnelling gekomen in investeringen in hernieuwbare energie. Maar ondertussen kennen we opnieuw – door geopolitieke redenen – een ongekende stijging van de energieprijzen.

Onder die dynamiek schuilt een minder eenduidig verhaal. De

uitvoering van de CID blijkt, zoals zo vaak in Europa, versnipperd. Lidstaten interpreteren de regels verschillend en zetten uiteenlopende accenten. Waar sommige landen volop inzetten op staatssteun en industriële subsidies, blijven andere terughoudend, uit vrees voor budgettaire ontsporing of marktverstoring. Het resultaat is een *ongelijk speelveld* dat precies datgene ondermijnt wat de CID beoogt: een coherente Europese industriepolitiek.

Bedrijven signaleren nog steeds complexe vergunningstrajecten en trage besluitvorming. De belofte van vereenvoudiging – cruciaal om investeringen te versnellen – wordt voorlopig niet ingelost. In een mondiale context waar snelheid steeds bepalender wordt, is dat een structureel risico.

De komende jaren zullen uitwijzen of deze eerste aanzet kan uitgroeien tot

een coherent project. Dat vergt meer dan financiële middelen: het vraagt politieke durf om keuzes te maken, nationale reflexen te overstijgen en administratieve knopen door te hakken. Zonder die volgende stap dreigt de Deal te verzanden in goede intenties.

De Clean Industrial Deal leeft – maar moet nu bewijzen dat ze ook kan leveren.

Tot slot iets anders dat belangrijk is voor onze sector. De **Fespa Global Print Expo** vindt dit jaar plaats in Barcelona van 19 tot 22 mei (p. 11). Nieuw is dat Fespa twee bijkomende evenementen introduceert: 'Corrugated' (gericht op golfkarton) en 'Textile' (gericht op textieldruk). Het evenement belooft meer dan 500 exposanten uit meer dan 40 landen samen te brengen.

Veel leesplezier.

ACTUA

Duaal leren in actie:

jongeren tonen hoe praktijkgericht onderwijs werkt bij Coldset Printing Partners

Hoe leid je de vak-specialisten van morgen op? Door jongeren mee te laten draaien in een echte productieomgeving. Dat is precies wat er gebeurt bij Coldset Printing Partners in Beringen.

Tijdens de Week van het Duaal Leren kreeg de krantendrukkerij bezoek van onder meer Philippe Muyters. Het bezoek kwam er op vraag van het Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie & Sociale Economie (WEWIS) en werd georganiseerd door het sectorale loopbaanfonds GRAFOC, in samenwerking met Campus MAX Tessenderlo en PaperPackSkills.

Praktijkgericht leren in een hoogtechnologische omgeving

In het kader van de Week van het Duaal Leren (9-13 februari) bracht Philippe Muyters, fractievoorzitter in het Vlaams Parlement en voormalig Vlaams minister van Werk en Economie, een inspirerend bezoek aan de drukkerijsite in Beringen.

Coldset Printing Partners drukt onder meer kranten zoals De Standaard, NRC, Gazet van Antwerpen en Het Nieuwsblad. Het bedrijf maakt deel uit van mediagroep Mediahuis, een van de grootste mediabedrijven in de Benelux. Als sectoraal Erkend Stagebedrijf ontvangt de drukkerij al jarenlang stagiairs en leerlingen uit duale opleidingen.

Tijdens het bezoek stond het duaal leren centraal. Drie leerlingen uit de opleiding Operator digitaal

drukken in de printmedia/papier- en kartonverwerking (dual) lieten samen met hun mentoren zien hoe leren en werken hand in hand gaan in een moderne en duurzame productieomgeving.

Van opleiding naar vaste job

Voor de leerlingen betekent het werkplekleren een unieke kans om hun competenties te ontwikkelen in een realistische context. Ze werken mee in een hoogtechnologische drukkerij en ervaren dagelijks hoe theorie en praktijk elkaar versterken.

De verhalen van de jongeren spreken voor zich. Werkplekleren blijkt vaak een echte springplank naar werk. Zo startte oud-leerling Kylian na zijn duale traject meteen bij Coldset Printing Partners. Ook voormalig stagiair Michiel vond er intussen een vaste job.

Sterke samenwerking tussen onderwijs en sector

De samenwerking tussen bedrijven, scholen en sectorfondsen wordt structureel ondersteund via het

Sectoraal Partnerschap Grafische en papier- en karton bewerkende sector, onder leiding van GRAFOC en PaperPackSkills. Dankzij dit partnerschap sluiten onderwijs en arbeidsmarkt beter op elkaar aan en krijgen jongeren maximale kansen om hun talenten te ontwikkelen.

Door bedrijven, scholen en sectororganisaties samen te brengen,

wordt gebouwd aan een sterke instroom van nieuwe vakmensen voor de grafische sector.

➔ **Meer weten:** Bedrijven die meer informatie willen over duaal leren, erkend duaal leerbedrijf willen worden of een mentoren opleiding willen organiseren, kunnen contact opnemen via: herman.staes@grafoc.be.

ACTUA

Stand van zaken van afschaffing papieren gebruiksaanwijzingen

De EU werkt aan de afschaffing van papieren gebruiksaanwijzingen voor consumentenproducten. Dit maakt deel uit van de bredere digitaliseringsvoorstellen van het vierde Omnibus-vereenvoudigingspakket dat streeft naar een papierloze interne markt ("digital by default").

Wat houdt het voorstel juist in?

Het Omnibus IV-wetsvoorstel, voorgesteld op 21 mei 2025, bevat verschillende positieve vereenvoudigingen maar beoogt ook de digitalisering en het realtime delen van productinformatie. Veel EU-wetgeving verplicht bedrijven momenteel nog om papieren documenten te voorzien, maar de EU wil er komaf mee maken: fabrikanten zullen in de toekomst de mogelijkheid krijgen om gebruiksaanwijzingen voor alledaagse consumentenproducten zoals haardrogers, koffiezetapparaten en mobiele telefoons alleen digitaal aan te bieden. Consumenten zullen binnen een bepaalde periode na aankoop nog steeds een papieren versie kunnen ontvangen, op verzoek, maar moeten hiervoor zelf contact opnemen met de fabrikant. Voor veiligheidsinformatie zou de verplichting om deze op papier of het product zelf te verstrekken, blijven bestaan.

Bezorgdheden

De afschaffing van papieren gebruiksaanwijzingen zal de vraag naar dergelijk drukwerk ongetwijfeld verminderen, en er worden ook vragen gesteld bij de

toegankelijkheid van digitale gebruiksaanwijzingen. Ze kunnen misschien effectief functioneren in een B2B context, maar veel Europese consumenten geven nog steeds de voorkeur aan papieren versies, vooral omwille van toegankelijkheid en gebruiksgemak. Er is bezorgdheid dat de waarborg om papieren instructies op aanvraag te ontvangen, in de praktijk zwak en weinig effectief zal zijn. De administratieve obstakels zouden consumenten ontmoedigen.

Intergraf heeft de bevoegde Europese instellingen erop gewezen dat een uniforme 'digital-first'-benadering niet geschikt is voor alle producten of gebruikers. Zij pleit voor een digitale transitie die écht gericht is op de behoeften van de consument: digitale oplossingen waar ze effectief zijn, maar met behoud van drukwerk daar waar het essentieel is.

Huidige status en verdere stappen

Het wetsvoorstel is goedgekeurd in het Europese parlement, inclusief verschillende amendementen. Het gaat nu terug naar de Europese Commissie en de Raad voor verdere bespreking en goedkeuring. Als beide instellingen het eens worden, kan de wet worden aangenomen. Zo niet, zullen er verdere onderhandelingen volgen om een politiek akkoord te bereiken.

➔ **Voor vragen:** contacteer jeroenvaneetvelde@febelgra.be

SOCIAAL

Vakantiegeld: de basisregels op een rij

Met de zomermaanden in aantocht kijken veel werknemers uit naar hun vakantie. Bij die vakantie hoort ook het vakantiegeld, een belangrijk onderdeel van de loonadministratie.

Voor bedienden bestaat het vakantiegeld uit twee delen. Enerzijds is er het enkel vakantiegeld, namelijk de doorbetaling van het normale loon tijdens de wettelijke vakantiedagen. Anderzijds ontvangen bedienden ook dubbel vakantiegeld, een jaarlijkse toeslag die doorgaans in mei of juni wordt uitbetaald en die bedoeld is om de extra kosten van de vakantieperiode op te vangen.

De berekening en uitbetaling van vakantiegeld kan in de praktijk echter complex zijn. Zo spelen onder meer het vakantiedienstjaar, eventuele veranderingen van werkgever en specifieke wettelijke regels een rol.

Om zaakvoerders en HR-verantwoordelijken hierbij te ondersteunen, hebben we een praktisch infoblad over vakantiegeld opgesteld met een duidelijke toelichting.

Wil je snel de belangrijkste regels rond vakantiegeld opfrissen?

Ontdek het in ons overzichtelijk infoblad via de QR-code:

TERUGBLIK

HR Webinar

Op 17 maart organiseerden we, in samenwerking met Monizze en KBC, een webinar over het mobiliteitsbudget en het sectorakkoord 2025-2026, waarop we in dit artikel kort terugblikken.

Tijdens dit webinar deelden drie sprekers een uitgebreide hoeveelheid informatie. Hannes Van Roy (Monizze) lichtte het mobiliteitsbudget toe, dat naar verwachting in 2027 in werking treedt. Philippe Moriau (KBC Lease) gaf een heldere introductie in de berekening van de Total Cost of Ownership (TCO). Kelly Ciancimino (Febelgra) sloot af met een toelichting bij het sectorakkoord.

Mobiliteitsbudget

Hannes Van Roy gidste ons door de theorie van het mobiliteitsbudget. Hij lichtte de drie pijlers toe en ging in op de praktische invulling ervan. Daarnaast besprak hij de uitdagingen waarmee werkgevers geconfronteerd worden en hoe zij concreet aan de slag kunnen gaan met de invoering van een mobiliteitsbudget.

Naast deze inhoudelijke toelichting stelde Hannes ook het nieuwe platform RewardFlex voor. Dit platform biedt werkgevers de mogelijkheid om alle extralegale voordelen van hun werknemers centraal te beheren, van maaltijdcheques tot het mobiliteitsbudget.

Meer weten:

Bekijk de volledige presentatie via de QR-code

Of neem contact op via het formulier

Total Cost of Ownership (TCO)

Philippe Moriau maakte ons wegwijs in de verschillende manieren om de Total Cost of Ownership (TCO) te berekenen, aan de hand van concrete voorbeelden. Hij lichtte toe welke elementen in rekening worden genomen en welke methodes gebruikt kunnen worden. Daarnaast ging hij dieper in op de impact van de TCO op het mobiliteitsbudget.

Meer weten:

Bekijk de volledige presentatie via de QR-code of contacteer philippe.moriau@kbc.be

Het sectorakkoord 2025-2026

Tot slot gaf Kelly Ciancimino een volledige toelichting bij het sectorakkoord, naar aanleiding van de ondertekening van de verschillende deel-cao's op 26 februari 2026.

Ze besprak onder meer de toekenningsvoorwaarden van de

dag 'werkbaar werk' vanaf 55 jaar, concrete voorbeelden van gelijkwaardige voordelen wanneer een dag 'werkbaar werk' al binnen een onderneming werd toegekend, en wanneer de aanvullende vergoedingen wordt toegekend in het kader van landingsbanen.

Daarnaast werd ook de verlaging van de patronale RSZ-bijdragen ten gunste van het sectorfonds voor onbepaalde duur toegelicht, ten voordele van alle ondernemingen die werknemers tewerkstellen binnen PC 130.

Meer weten:

Bekijk de volledige presentatie via de QR-code of contacteer kelly.ciancimino@febelgra.be

We willen onze partner Monizze en KBC uitdrukkelijk bedanken voor de vlotte en aangename samenwerking. Deze succesvolle editie is zonder twijfel voor herhaling vatbaar.

JURIDISCH

Hervorming KMO-portefeuille: Enkel nog steun voor cybersecurity

De KMO-portefeuille is een toegankelijk steuninstrument voor kmo's en eenmanszaken die opleiding of advies willen aanschaffen om hun onderneming te versterken. Hierbij neemt de overheid een deel van de opleidings- of advieskosten voor haar rekening.

Tot 31 januari 2026 konden kmo's en eenmanszaken voor alle thema's terecht voor opleidingen en advies. Vanaf 1 februari 2026 wordt het toepassingsgebied van de **adviesdienst** echter **beperkt tot cybersecurity**. Dit betekent dat bedrijven enkel nog steun kunnen ontvangen voor advies over cybersecurity; adviezen in andere domeinen komen niet meer in aanmerking. Deze wijziging maakt deel uit van de besparingsmaatregelen die de komende jaren worden doorgevoerd. Cybersecurity verwijst naar het beschermen van computers, mobiele apparaten, servers, software, netwerken, elektronische systemen en gegevens tegen schadelijke aanvallen.

De **steun voor opleidingen blijft onveranderd**: kmo's kunnen nog steeds steun aanvragen voor thema's zoals energie-efficiëntie, bedrijfsstrategie, digitalisering, duurzaamheid, personeelsmanagement, enzovoort.

De steunbedragen en -percentages blijven ook hetzelfde (zowel voor opleidingen als advies over cybersecurity):

➔ **Voor vragen:** contacteer jeroen.vaneetvelde@febelgra.be

OPLEIDINGSSTEUN

MAXIMALE STEUN
€ 7.500
per jaar

Kleine ondernemingen

30%
steun

Middelgrote ondernemingen

20%
steun

Verhoogde steun voor specifieke opleidingen

Cybersecurity

45% voor kleine ondernemingen

35% voor middelgrote ondernemingen

Energie-efficiëntie

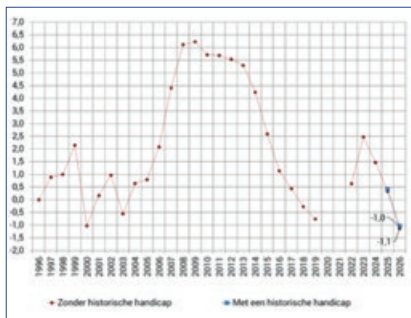
45% voor kleine ondernemingen

35% voor middelgrote ondernemingen

CRB-rapporten wijzen op dalende loonkostenhandicap maar nuancering is nodig

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) heeft eind februari drie belangrijke rapporten gepresenteerd over de Belgische concurrentiekracht. De rapporten geven inzicht in de loonkosten, de rentabiliteit van bedrijven en de macro-economische situatie van het land.

Volgens de CRB zouden de loonkosten in België in 2026 voor het eerst in enkele jaren minder snel stijgen dan in de buurlanden. In 2025 stegen de loonkosten in België met 0,3%, en **voor 2026 wordt verwacht dat de loonkosten in België minder snel zullen stijgen dan in Duitsland, Nederland en Frankrijk**, ten opzichte van het referentiejaar 1996. Op basis van de laatste gegevens en vooruitzichten zou de loonkostenhandicap in 2026 -1,0% tot -1,1% bedragen (afhankelijk van de historische loonkostenhandicap) (zie grafiek 1).

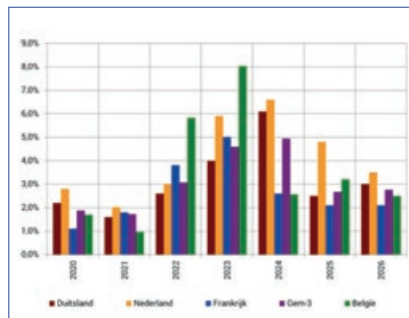

Grafiek 1, Ontwikkeling van de loonkostenhandicap sinds 1996 (%)

Dit komt grotendeels doordat de **lonen in de buurlanden waar geen automatische indexatie bestaat**, na de inflatie door de pandemie en de energiecrisis **een inhaalbeweging maken**. In België zorgde de automatische loonindexering voor quasi onmiddellijke aanpassingen, wat de loonkosten relatief sneller liet stijgen dan in buurlanden zonder dit systeem (zie grafiek 2). Hierdoor was er tussen 2022 en 2025 sprake van een stijgende loonkostenhandicap in ons land, maar de CRB verwacht een afname van dit nadeel in 2026.

Het VBO wijst echter op voorzichtigheid. De ramingen voor de loonhandicap zijn voorlopig en kunnen nog veranderen, vooral door onzekerheden rond inflatie, indexering en loonontwikkelingen in Duitsland. De absolute loonkostenhandicap blijft bovendien groot, met een verschil van ongeveer 10% in 2024 (zie tabel 3), wat de competitiviteit van Belgische bedrijven blijft ondermijnen.

Hoewel het VBO de mogelijke afname van de loonkostenhandicap als positief beschouwt voor bedrijven, benadrukt het dat het systeem

Grafiek 2, Ontwikkeling van de nominale cao-lonen periode 2019-2026

van automatische loonindexering de concurrentiekracht van België schaadt, vooral in tijden van externe schokken zoals de energiecrisis.

Daarnaast blijft de rendabiliteit van bedrijven, vooral in de industrie en waaronder ook onze eigen grafische sector, onder druk staan.

Intussen is ook duidelijk geworden dat de **huidige geopolitieke situatie**, zoals de oorlog in Iran, kan leiden tot een nieuwe energiecrisis, die de energiekosten verder verhoogt en de inflatie aandrijft. Dit zou dan weer nieuwe indexaties met zich meebrengen, waardoor loonstijgingen opnieuw sneller verlopen dan in de buurlanden.

Kortom, hoewel de vooruitzichten op het vlak van loonhandicap iets verbeteren, blijft het belangrijk voor België om de **concurrentiekracht te versterken**, met name in de industrie.

[Voor vragen: contacteer jeroen.vaneetvelde@febelgra.be](mailto:jeroen.vaneetvelde@febelgra.be)

	2024
Privésector (SI-OP)	10,0%
Marktsector, gewogen gemiddelde	10,0%
Marktsector, niet-gewogen gemiddelde	7,1%
	2023
Privésector (SI-OP)	11,3%
Marktsector, gewogen gemiddelde	10,9%
Marktsector, niet-gewogen gemiddelde	7,9%

Bron: nationale rekeningen, berekeningen van het secretariaat

Tabel 3, absolute loonkostenhandicap in %

JURIDISCH

De impact van het nieuwe strafwetboek op je onderneming

Het nieuwe **Strafwetboek** brengt een aantal belangrijke wijzigingen mee die de strafrechtelijke en financiële risico's voor ondernemingen, bedrijfsleiders en bestuurders vergroten. Niet alleen worden de mogelijke straffen uitgebreid, ook de aansprakelijkheid van leidinggevend wordt scherper ingevuld.

Acht niveaus van straffen

Tot nu toe was de belangrijkste sanctie voor ondernemingen een klassieke geldboete, met aanvullende maatregelen zoals verbeurdverklaring of sluiting.

Het nieuwe Strafwetboek introduceert acht strafniveaus, van niveau 1 (geldboetes tussen 20.000 en 360.000 euro) tot niveau 8 (geldboetes van 4.000.000 tot 5.760.000 euro). Aan sommige niveaus worden volledig nieuwe straffen toegevoegd die voorheen niet bestonden voor ondernemingen.

Opvallende nieuwe sancties

• Werkstraf voor ondernemingen

Een verontrustende nieuwigheid is de zogenaamde "dienstverleningsstraf", een werkstraf voor rechtspersonen. Ondernemingen kunnen als alternatief voor een geldboete veroordeeld te worden tot gratis diensten ten behoeve van de gemeenschap, zoals voor de staat, gemeenten of sociaal-culturele organisaties, mits ze ertoe bereid zijn. Het doel is onder andere om het imago van de onderneming te herstellen.

• Naleving van voorwaarden

De rechter kan ondernemingen vanaf nu ook verplichten om gedurende een periode van zes maanden tot twee

jaar bepaalde algemene of specifieke voorwaarden na te leven.

• Geldstraf bovenop geldboete

Naast de reeds vermelde klassieke geldboete die maximaal kan oplopen tot 5.760.000 euro, wordt een nieuwe sanctie ingevoerd: de geldstraf. Deze kan bovenop de klassieke geldboete en eventuele verbeurdverklaring komen. Ze kan oplopen tot drie keer de behaalde of verwachte winst uit het misdrijf en wordt mede bepaald door de financiële draagkracht van de onderneming. Hoe groter de middelen, hoe hoger de mogelijke sanctie. Vooral financieel sterke ondernemingen kunnen daardoor aanzienlijk zwaarder worden getroffen.

• Schuldigverklaring zonder straf

Voor minder ernstige feiten krijgt de rechter voortaan ook de mogelijkheid om een onderneming wel schuldig te verklaren, maar zonder een straf op te leggen.

Grotere risico's voor bestuurders en leidinggevend

Bestuurders en leidinggevend lopen meer risico op strafrechtelijke aansprakelijkheid wanneer er misdrijven in hun onderneming plaatsvinden. Het nieuwe Strafwetboek maakt duidelijk dat ook **nalaten of niet optreden** als deelname aan een misdrijf kan gelden. Leidinggevend die signalen van strafbaar gedrag negeren en niet ingrijpen, kunnen zelf vervolgd worden.

Daarnaast wordt het **beroepsverbod** (1 tot 5 jaar) als bijkomende straf breder toegepast, terwijl het voorheen voornamelijk beperkt was tot faillissementsmisdrijven.

Minder onderscheid tussen dader en andere betrokkenen

Het onderscheid tussen dader en medeplichtige, waarbij medeplichtigen milder werden bestraft, vervalt. Voortaan wordt alleen nog een onderscheid gemaakt tussen daders en “deelnemers”, die allen dezelfde straf kunnen krijgen, wat dus kan leiden tot strafverzwaring.

Nieuw misdrijf: ecocide

Het misdrijf van ecocide wordt geïntroduceerd, waarbij een illegale handeling grootschalige milieuschade veroorzaakt. De sanctie kan oplopen tot een geldboete van 1.200.000 tot 1.600.000 euro, afhankelijk van de omstandigheden.

Inwerkingtreding

Het nieuwe strafrecht zou op 8 april in werking treden, maar vlak voor het ter perse gaan van deze bijdrage werd bekend dat de invoering is uitgesteld naar 1 september 2026.

Voor vragen: contacteer jeroen.vaneetvelde@febelgra.be

THE PLACE FOR EXPERTS

CLUB
FESPA

Registration is open

Use promo code **BEL26**

19 - 22 May, Barcelona

FESPA

DIENST IN DE KIJKER

Ziekteverzuim beheersen: profiteer van het Febelgra-voordeel

Medische controles via MCM Securex: eenvoudig, snel en aan een voordeeltarief voor onze leden

Ziekteverzuim blijft voor veel ondernemingen een belangrijke uitdaging. Naast de organisatorische impact betekent het ook een niet te onderschatten kost.

Wist je dat één dag afwezigheid een onderneming gemiddeld **300 €** kost?

En in dit bedrag zijn de indirecte effecten zelfs nog niet meegerekend, zoals:

- De ontregeling van teams
- Productiviteitsverlies of vertragingen
- De kost van vervanging
- Een daling van de kwaliteit
- Extra druk op collega's

In deze context vormt **medische controle** een nuttig instrument voor werkgevers. Wanneer ze op een respectvolle manier en binnen een duidelijk verzuimbeleid wordt toegepast, helpt ze om de impact van afwezigheden beter onder controle te houden.

Dankzij het partnerschap tussen **Febelgra** en **MCM Securex** kunnen leden deze controles snel organiseren en aan **voordelige tarieven**.

Een recht voor de werkgever, een verplichting voor de werknemer

Wanneer een werknemer afwezig is wegens ziekte, voorziet de wetgeving drie verplichtingen:

1. De werkgever **onmiddellijk informeren** over de arbeidsongeschiktheid
2. Een **medisch attest bezorgen**
3. Zich **onderwerpen aan een eventuele medische controle** georganiseerd door de werkgever

De werkgever kan deze controle organiseren **vanaf de melding van de afwezigheid**, zelfs vóór ontvangst van het medisch attest, en **gedurende de volledige periode van arbeidsongeschiktheid**.

Hoe verloopt een medische controle?

Bij jouw aanvraag bij **MCM Securex** kies je het gewenste type interventie. Het resultaat van de controle wordt je vervolgens **binnen 24 uur per e-mail** bezorgd.

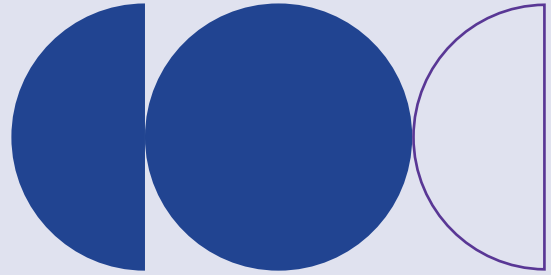
Oproeping in de praktijk van de controlearts (**procedure A – standaardprocedure**)

De werknemer ontvangt rechtstreeks een **SMS-uitnodiging** met de plaats en het tijdstip van de afspraak. De praktijk bevindt zich in de buurt van zijn/haar woonplaats. **De verplaatsingskosten van de werknemer** zijn ten laste van de werkgever.

Huisbezoek (**procedure B**)

De controlearts begeeft zich rechtstreeks naar de **woonplaats van de werknemer**. Deze procedure is verplicht wanneer het medisch attest vermeldt dat **verplaatsingen niet toegestaan zijn**.

Indien de werknemer afwezig is tijdens het huisbezoek, wordt een **oproeping in de brievenbus** achtergelaten zodat hij/zij zich alsnog bij de arts kan aanbieden.

Een duidelijk signaal binnen uw organisatie

Een medische controle organiseren dient niet alleen om een afwezigheid te verifiëren.

Het is ook een **belangrijk signaal naar alle medewerkers.**

De controle werkt als het ware als een **radar binnen de onderneming**; ze herinnert eraan dat ziekteverzuim wordt opgevolgd en dat de organisatie een **coherent en eerlijk beleid** toepast.

Een medische controle aanvragen: eenvoudig en snel

Febelgra-leden kunnen hun aanvraag indienen bij **MCM Securex**:

- ☎ **Telefonisch:** 0800 / 12346
- ✉ **Per e-mail:** mcm@securex.be
- 🖥 **Online via het Securex-platform**

Vermeld bij jouw aanvraag steeds dat je **lid bent van Febelgra** met referentie **06224**.

Kader – Uw Febelgra-ledenvoordeel

Medische controles aan voordeeltarief

Dankzij het partnerschap tussen **Febelgra** en **MCM Securex** genieten leden van bijzonder gunstige voorwaarden:

- ✓ Voordeeltarief per medische prestatie
- ✓ Geen vaste kosten
- ✓ Geen percentage op de loonkosten
- ✓ Geen voorschot te betalen

De tarieven zijn **indexgebonden** en worden **jaarlijks aangepast**.

➔ **Voor vragen:** contacteer marisa.bortolin@febelgra.be

➔ **Ontdek hieronder de nieuwe tarieven die van toepassing zijn voor Febelgra-leden**

Type interventie door de controlearts	Tarief 2026 (btw 21% inb)
A. Standard: rechtstreekse uitnodiging in het kabinet van de controlearts	€ 102,57
B. Huisbezoek door de controlearts bij de zieke werknemers	€ 109,23
Bijkomende kosten	
Indien vruchteloos huisbezoek door de controlearts	Basistarief B + 100%
Uitnodiging in het kabinet na vruchteloos huisbezoek	€ 218,46
Interventie op zaterdag	Basistarief (A of B) + 100%
A. Standard op zaterdag	€ 205,14
B. Huisbezoek op zaterdag	€ 218,46
Interventie in het buitenland	Basistarief B + € 67,63/arts BE + € 202,87/arts FR
Interventie in het buitenland door Belgische arts	€ 176,85
Interventie in het buitenland door Franse arts	€ 312,10
Wat betreft de Franse artsen wordt er boven de 25 km volgend bedrag per extra kilometer bijgerekend	€ 0,90

OPLEIDING

Jongerenproject: GRAFOC investeert in talent van morgen

Voor de periode 2026-2027 realiseerde GRAFOC, met steun van FOD WASO, extra middelen voor projecten gericht op jongeren tot 26 jaar uit risicogroepen. Met deze initiatieven wil het sectorale loopbaanfonds jongeren beter voorbereiden op een toekomst in de grafische sector. Een greep uit de projecten:

PictoLibro

Samen met PaperPackSkills werkt GRAFOC aan een sectorgerichte woordenlijst voor het digitale technische beeldwoordenboek PictoLibro. Deze online tool bevat afbeeldingen van gereedschappen, begrippen en instrumenten, aangevuld met vertalingen in het Nederlands, Frans, Duits en Engels. Gebruikers kunnen niet alleen de woorden lezen, maar ook de correcte uitspraak beluisteren.

De applicatie zal gratis beschikbaar zijn en zonder account al toegang geven tot de basisfunctionaliteiten.

Geregistreerde gebruikers krijgen extra mogelijkheden, zoals het aanmaken van een persoonlijke favorietenlijst.

Nieuw online leerplatform voor grafisch onderwijs

Daarnaast ontwikkelt GRAFOC een nieuw online leerplatform dat de bestaande Academy-omgeving op printmediajobs.be verder uitbouwt. De interactieve leermodules laten leerlingen uit het grafisch secundair onderwijs zelfstandig en op eigen tempo leren, met mogelijkheden tot herhaling en onmiddellijke feedback. Voor leerlingen in duaal leren versterken de modules bovendien de link tussen theorie en praktijk.

Ook leerkrachten krijgen via het platform beter inzicht in de voortgang van hun leerlingen, wat gerichte begeleiding mogelijk maakt.

Reflectiesessies voor leerlingen

Met praktijkgerichte reflectiesessies wil GRAFOC leerlingen stimuleren om hun kennis bewust toe te passen. Onder het motto “Doe wat je weet en weet wat je doet” leren jongeren niet alleen waarom ze bepaalde leerstof verwerven, maar ook hoe ze die kunnen inzetten in opdrachten, projecten en hun dagelijkse leefwereld.

Voor de uitrol van dit initiatief werkt GRAFOC samen met Katholiek Onderwijs Vlaanderen, de Regionale Technologische Centra en verschillende grafische scholen.

Bijscholing voor leerkrachten

Ook leerkrachten blijven een belangrijke doelgroep. Via opleidingssessies met vakexperten krijgen zij actuele en arbeidsmarktgerichte kennis over de snel evoluerende grafische sector. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het didactisch inzetten van online leermodules, zodat digitale leermiddelen effectief geïntegreerd worden in de lespraktijk.

➔ **Voor vragen:** contacteer david.benoit@grafoc.be

OPLEIDING

Samenwerking met AP Hogeschool

In 2025 diende GRAFOC twee eindwerkvoorstellen in voor studenten Grafische en Digitale Media aan de AP Hogeschool in Antwerpen. Beide projecten werden goedgekeurd. Dit academiejaar gingen zes studenten uit de opleiding Motion Design, samen met een selectie bedrijven en GRAFOC, met deze opdrachten aan de slag.

Beroepen in beeld

Drie studenten brengen een aantal beroepen uit de grafische sector in beeld, bekeken vanuit het perspectief van jongeren. Hoewel de sector vaak minder zichtbaar is, komen haar eindproducten dagelijks in het leven van iedereen voor. Met dit project wil GRAFOC jongeren beter informeren over de mogelijkheden in de printmedia industrie en hen stimuleren om bewuster te kiezen voor een technische printmedia opleiding. Gezien de relatief hoge gemiddelde leeftijd in veel bedrijven is nieuwe instroom immers essentieel voor de toekomst van de sector.

Testimonials voor softskilltrainingen

Daarnaast werken studenten aan testimonials rond communicatietrainingen die GRAFOC aanbiedt. Onder het motto Communication = Key zet het sectorfonds in op opleidingen rond mentorship, horizontale communicatie tussen teamleaders en verbindende communicatie. In korte getuigenissen vertellen medewerkers over de snelle en positieve impact die deze trainingen hebben op de samenwerking en communicatie op de werkplek.

➔ **Voor vragen:** contacteer info@grafoc.be

SNELNIEUWS

Robijnen jubileum

Op 24 februari vierde Annemie Peeters haar 40-jarig dienstjubileum bij Febelgra.

Annemie zet zich nog steeds met evenveel passie en motivatie in voor de grafische industrie. **Febelgra was haar eerste werkgever en wellicht ook haar laatste** – iets waar we bijzonder trots op mogen zijn.

Wij danken Annemie voor haar dagelijkse inzet en haar jarenlange loyaliteit.

LONEN EN INDEXEN

update cijfers

	Gezondheidsindex	Afgevlakte index
jul 25	135,60	132,29
aug 25	135,64	132,50
sep 25	135,26	132,68
okt 25	135,76	132,85
nov 25	136,49	133,07
dec 25	136,69	133,33
jan 26	101,33	98,73
feb 26	101,84	99,14

Loonindex

Arbeiders PC 130
Januari 2026: 0,73%

Bedienden PC 200
Januari 2026: 2,21%

Je kan de laatste actuele cijfers steeds raadplegen op onze website

RSZ-percentages						
vanaf 01.01.2026	ARBEIDERS			BEDIENDEN		
	Bedrijf 1	Bedrijf 2	Bedrijf 3	Bedrijf 1	Bedrijf 2	Bedrijf 3
	<10 psl	10-19 psl	≥ 20 psl	<10 psl	10-19 psl	≥ 20 psl
Basisbijdragen	19,88	19,88	19,88	19,88	19,88	19,88
Overige bijdragen	11,26	12,95	13,00	5,69	7,38	7,43
Fondsen bestaanszekerheid	1,46	1,76	1,76	0,23	0,23	0,23
Totaal WG bijdragen	32,60	34,59	34,64	25,80	27,49	27,54

De eenmalige betaling voor jaarlijkse vakantie is niet opgenomen in deze tabel.

Sociale loonlast arbeiders (PC130)						
vanaf 01.01.2026	1 PLOEG		2 PLOEGEN		3 PLOEGEN	
	coëfficiënt	percentage	coëfficiënt	percentage	coëfficiënt	percentage
Tijdslast 1	1,2103	21,03%	1,3032	30,32%	1,5130	51,30%
Tijdslast 2 zonder sociale lasten	0,0294	2,94%	0,0305	3,05%	0,0305	3,05%
Sociale lasten	1,5295	52,95%	1,5295	52,95%	1,5295	52,95%
Totale sociale loonlast	1,8806	88,06%	2,0237	102,37%	2,3445	134,45%

Berekeningen op basis van een bedrijf met ≥ 20 personeelsleden en loonklasse XIV.

Er werd rekening gehouden met de niet-doorstorting van de voorheffing van 22,80% bij ploegenarbeid.

Sociale loonlast bedienden (PC200)		
vanaf 01.01.2026	coëfficiënt	percentage
Tijdslast 1	1,2703	27,03%
Tijdslast 2 zonder sociale lasten	0,0906	9,06%
Sociale lasten	1,3123	31,23%
Totale sociale loonlast	1,7572	75,72%

Er werd geen rekening gehouden met de structurele lastenvermindering, de ecocheque van €250 (voltijdse bediende) en de premie van €250 (invoege vanaf 2016).

Loonindex*		
Jaar	Datum	Index
2026	01.01.2026	218,92
2025	01.07.2025	216,88
	01.01.2025	213,74
2024	01.04.2024	208,47
	01.01.2024	204,43
2023	01.02.2023	202,89
2022	01.12.2022	198,96
	01.10.2022	195,10
	01.08.2022	191,33
	01.05.2022	187,63

*Evolutie van uurloonkost op basis van uurloonkost in januari 1993 (€ 18,8878 en loonindex 100). De berekening is gebaseerd op loonklasse 14.

Papierindexen					
Datum	Offset houtvrij	Maco houtvrij	Maco houthoudend	Maco hh LWC offset 60g	Maco hh SC offset 56g (A)
28.02.2026	312,34	312,07	356,27	348,93	363,62
31.01.2026	312,34	312,07	356,27	348,93	363,62
31.12.2025	316,65	313,82	359,68	348,93	370,43
30.11.2025	318,38	316,44	359,68	348,93	370,43
31.10.2025	320,11	320,81	359,68	348,93	370,43
30.09.2025	325,29	326,93	360,91	350,04	371,79
31.08.2025	333,92	334,80	360,91	350,04	371,79
31.07.2025	335,65	337,42	360,91	350,04	371,79
30.06.2025	342,55	343,54	364,62	353,37	375,88
31.05.2025	350,32	354,90	364,62	353,37	375,88
30.04.2025	350,32	354,90	364,62	353,37	375,88
31.03.2025	350,32	354,90	364,62	353,37	375,88
28.02.2025	350,32	354,90	364,62	353,37	375,88
31.01.2025	352,91	354,90	364,62	353,37	375,88
31.12.2024	356,36	356,65	367,10	355,59	378,60
30.11.2024	359,81	360,15	367,10	355,59	378,60

De papierindexen geven de evolutie weer van de aankoopkosten van papier, één van de voornaamste grondstoffen in de grafische nijverheid. Er worden indexen berekend voor het offset houtvrij papier, het MACO houtvrij papier en het MACO houthoudend papier. Referentiepunt zijn de aankoopkosten op 01.01.1973. De indexen van de papierprijzen worden op die datum gelijkgesteld aan 100.

De meeste recente cijfers vind je op onze website www.febelgra.be onder 'Diensten / Commercieel / GIL-etiket'. De auteurs, de redactie en de uitgever streven naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie waarvoor ze echter niet aansprakelijk kunnen worden gesteld.

TERUGBLIK

Meet & Learn bij Creafor

Begin maart kwamen we samen bij Creafor in Lokeren voor een nieuwe Meet & Learn. Onder de titel Thinking Outside the CMYK Box draaide alles rond één vraag: hoe kan veredeling drukwerk transformeren tot een premium eindproduct dat niet alleen opvalt, maar ook blijft hangen?

Tijdens de rondleiding door het productieatelier werd meteen duidelijk dat veredeling vandaag veel meer is dan een visueel extraatje. Technieken zoals UV-lak, 3D-lak, foliesleeking en speciale inkten geven drukwerk extra dimensies en maken het letterlijk tastbaar. Precies daarin zit de meerwaarde: print die niet alleen gezien wordt, maar ook gevoeld.

Print die je kan voelen

Andreas Foriers van Creafor liet zien hoe breed dat speelveld vandaag is. Van soft touch vernissen tot tactiele inkten en structureffecten: veredeling helpt drukwerk om zich sterker te onderscheiden en meer impact te maken. Tegelijk maakte zijn presentatie duidelijk dat zeefdruk, ondanks de verdere digitalisering van de sector, voor bepaalde toepassingen nog altijd een logische keuze blijft. Vooral wanneer dekking, materiaalkeuze of specifieke effecten essentieel zijn, behoudt die techniek haar plaats.

Metallic veredeling en recyclage

Aansluitend bracht Christoph Vaningelgem van Kurz Benelux een ander actueel thema naar voren: de combinatie van metallic veredeling en recyclage. Zijn boodschap was helder: decoratieve folies en duurzaamheid hoeven elkaar niet uit te sluiten. Transferlagen bestaan uit een uiterst dunne aluminiumlaag,

bevatten geen plastic in de verpakking en zijn *deinkable* in het papierproces. Zo kan ook metallic veredeling passen binnen een circulaire benadering van drukwerk.

Na de inhoudelijke sessies was er ruimte om verder uit te wisselen tijdens de lunch. Febelgra dankt Creafor voor de warme ontvangst, de open blik achter de schermen en het delen van hun expertise met de sector.

Heeft jouw bedrijf een techniek, toepassing of innovatie die inspirerend kan zijn voor de sector? Laat het ons weten via marketing@febelgra.be, misschien organiseren we een volgende **Meet & Learn** bij jou.

Do 23 april

PrintBar Brussel/Wallonië
📍 Royal Bercuit Golf Club

Meer informatie volgt binnenkort.

Do 23, di 28 april en 6 mei

Cybersecurity webinars
📍 Webinarreeks

23 april: Van risico's naar preventie
28 april: Verzekeringen & dekkingen
6 mei: Subsidies voor cybersecurity

Cybersecurity
webinars

Magno Volume

Magno Volume is een hoogwaardig mat gestreken papier dat het beste van twee werelden samenbrengt: de natuurlijke, warme uitstraling van ongestreken papier en de uitstekende beeldreproductie van gestreken papier. Het resultaat is een papier met een bijzonder tactiel oppervlak en een prachtig witte tint, dat niet alleen visueel overtuigt maar ook aangenaam aanvoelt.

Dankzij de extra hoge bulk van 1.1 biedt Magno Volume een opvallend volume en optimale stijfheid. Dit zorgt voor een luxueuze uitstraling en een stevige bladstructuur, zonder dat het papier zwaar aanvoelt. Die combinatie maakt het bijzonder geschikt voor grafische toepassingen waar zowel esthetiek als functionaliteit belangrijk zijn.

Ook op technisch vlak levert Magno Volume sterke prestaties. Het papier is geoptimaliseerd voor hoge druksnelheden, wat zorgt voor een verhoogde persefficiëntie en een vlot productieproces. Tegelijk garandeert het oppervlak consistente en kwalitatieve drukresultaten, waardoor beelden, kleuren en details uitstekend tot hun recht komen.

Magno Volume is beschikbaar in een breed assortiment gramgewichten van 80 tot 450 g/m² en in verschillende formaten. Bovendien is het papier

geschikt voor alle gangbare druk- en afwerkingstechnieken, wat ontwerpers en drukkers maximale flexibiliteit biedt bij de realisatie van uiteenlopende grafische projecten.

Met zijn unieke combinatie van extra volume (bulk 1.1), tactiliteit, drukkwaliteit en productiviteit vormt Magno Volume een veelzijdige keuze voor hoogwaardige grafische producties.

First Impression werd gedrukt op **Magno Volume 135g/m²**. De cover werd gedrukt op **Magno Volume 250g/m²**.

Partners in Creativity

 EASYPAY GROUP
INNOVATION IN HR

 HEIDELBERG

 antalis^{TM}

 Canon

 DATALINE

 IGEPA

 Lab9 PRO

 Monizze

 oud PAPIER
JOZEF MICHEL

PAPYRUS

SARPI **VEOLIA**

 SELECT | **b3ople**

 VINK
plastic solutions and more

 WINTER & COMPANY
Creative Coverings
since 1892

VBO FEB
Verbond van Belgische Ondernemingen
Fédération des Entreprises de Belgique

 FESPA
profit for purpose